

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน จะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็งและมีพลังเพียงพอในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาคนหรือมนุษย์ให้เข้มแข็ง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลก ในยุคศตวรรษที่ 21 และการเสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคน ทั้งในเชิงสถาบัน โครงสร้างของสังคมให้เข้มแข็ง สามารถเป็นภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่สิบเอ็ด (พ.ศ. 2555 - 2559) มาตรา 80 (3) ได้ระบุไว้ว่า การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษา ในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม โดยจัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของ ความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550, หน้า 23)

การจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552 - 2559) ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยึดทางสายกลางอยู่บนพื้นฐานของความสมดุลพอดี รู้จักพอประมาณ อย่างมีเหตุผล มีความรอบรู้เท่าทันโลก เพื่อมุ่งให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและความอยู่ดีมีสุขของคนไทย เกิดการบูรณาการแบบองค์รวมที่ยึด “คน” เป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมี “คุณภาพ” ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง สิ่งแวดล้อม เป็นแผนที่บูรณาการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และกีฬากับการศึกษาทุกระดับ รวมทั้งเชื่อมโยงการพัฒนาการศึกษากับการพัฒนา ด้านต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี เป็นต้น โดยคำนึงถึงการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2555, หน้า 4) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เน้นให้มีการปฏิบัติอย่างเป็นระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยส่งเสริมให้หน่วยปฏิบัติ

คือ สถานศึกษามีการวางแผนพัฒนาที่ยืดสภาพปัญหา ความต้องการ และให้ความสำคัญกับการใช้ข้อมูลสารสนเทศเป็นปัจจัยหลักในการวางแผนร่วมกันระหว่างบุคลากรทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สถานศึกษาจะต้องมีการระดมสมองวิเคราะห์สภาพภายในและภายนอก เพื่อให้ได้ข้อสรุปในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของบุคลากรภายในสถานศึกษาที่เป็นผู้ให้บริการและสอดคล้องกับความปรารถนาของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการรับบริการทางการศึกษา (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2554, หน้า 26) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552 - 2559) สถานศึกษามีอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ และการบริหารงานบุคคลให้ประสบความสำเร็จ บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายในการจัดการศึกษาของชาติ ดังนั้น สถานศึกษาจำเป็นจะต้องมีเครื่องมือในการบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของสังคม “แผนยุทธศาสตร์” จัดเป็นเครื่องมือการบริหารจัดการศึกษาที่มีระบบมีทิศทาง มีระเบียบแบบแผน ที่ช่วยให้เกิดการตัดสินใจและการปฏิบัติที่มีคุณภาพ (เสาวนิตย์ ชัยมุสิก, 2545, หน้า ก)

การวางแผนเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารสถานศึกษาซึ่งถือว่ามีความสำคัญและจำเป็น การวางแผนเป็นการคิดหรือกำหนดทางเลือกในการดำเนินการหรือการแก้ปัญหาไว้ล่วงหน้า เพื่อให้สามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด อย่างประหยัดและได้ประโยชน์สูงสุด การวางแผนและช่วยให้งานในความรับผิดชอบของผู้บริหารประสบผลสำเร็จ ด้วยวิธีการทำงานที่เน้นเรื่องประสิทธิภาพ และการนำไปสู่การทำงานอย่างเป็นระบบขึ้นในหน่วยงาน (อุทัย บุญประเสริฐ, 2538, หน้า 3) จะเห็นได้ว่าแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ทั้งนี้ เนื่องจากแผนพัฒนาการจัดการศึกษาจะเป็นเครื่องมือในการสื่อสารให้ผู้เกี่ยวข้องทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้เรียน กรรมการสถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้รับรู้และเข้าใจในการบริหารและจัดการคุณภาพที่มีการแสดงเป้าหมาย ทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจน มีแนวทางปฏิบัติเพื่อนำไปสู่ทิศทางที่ต้องการโดยการขับเคลื่อนที่ยึดสถานศึกษาเป็นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554, หน้า 3) แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา เป็นทิศทางและกรอบการดำเนินงานเพื่อการปรับปรุง แก้ปัญหา หรือพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่สถานศึกษาชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันจัดทำเพื่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในคุณภาพผู้เรียนที่สูงขึ้น ด้วยกระบวนการพัฒนาที่สนองตอบปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาและชุมชน เป็นการวางแผนที่ต่อเนื่อง มีการกำหนดระดับความก้าวหน้าทีพอเพียง อย่างชัดเจนมุ่งเน้นความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน

สอดคล้องนโยบายและเป้าหมายการศึกษา ที่กำหนดโดยรัฐ ความคาดหวังของชุมชน และแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องเกิดจากการร่วมคิดอย่างเป็นระบบ รอบรู้ และรอบด้าน ของบุคลากรทุกฝ่าย (กรมวิชาการ, 2554, หน้า 19 - 21)

คุณภาพการจัดการศึกษาที่ผ่านมา คุณภาพการศึกษายังไม่เป็นที่พอใจของสังคม เด็กวัยเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาหลักของระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-Net) ได้แก่ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ยังมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 ซึ่งจากผลการทดสอบในปีการศึกษา 2553 พบว่าคะแนนเฉลี่ย ในทุกระดับชั้นของวิชา ภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์ลดลงจากปีการศึกษา 2552 และมาตรฐานความสามารถยังได้ คะแนนต่ำในเรื่องของการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจารณญาณและความคิดสร้างสรรค์ สำหรับการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ (Trends in International Mathematics and Science Study : TIMSS) ในปีการศึกษา 2550 พบว่าประเทศไทยมีคะแนนเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์ 441 คะแนนและวิชา วิทยาศาสตร์ 471 คะแนน ตามลำดับซึ่งยังต่ำกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติ ซึ่งเป็นการประเมินทุก 4 ปี รวมทั้งผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ระดับนานาชาติ (The Programme for International Student Assessment : PISA) ที่ประเมินจากผู้จบการศึกษา ภาคบังคับหรือกลุ่มอายุ 15 ปี ก็พบว่าคะแนนเฉลี่ยยังต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และด้านสถานศึกษาพบว่า มีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ยังไม่ได้เกณฑ์มาตรฐานตามเกณฑ์การประเมินของสำนักรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก จากสภาพดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555, หน้า 6)

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O - NET) ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ปีการศึกษา 2555 พบว่ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สุขศึกษา และพลศึกษา และการงานอาชีพและเทคโนโลยี มีผลการทดสอบเฉลี่ยของปีการศึกษา 2555 ต่ำกว่าผลการทดสอบเฉลี่ยของปีการศึกษา 2554 มีเพียงสาระการเรียนรู้ศิลปะเพียงสาระเดียว เท่านั้นที่มีผลการทดสอบเฉลี่ยของปีการศึกษา 2555 สูงกว่าผลการทดสอบเฉลี่ยของปีการศึกษา 2554 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง, 2556, หน้า 4)

จากสภาพปัญหาการศึกษาของนักเรียน นับว่าเป็นปัญหาสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวางแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาโดยตรง มีความสนใจอย่างยิ่งที่จะศึกษาการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง เพราะเห็นว่า

การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่จะช่วยส่งเสริมให้การดำเนินงานของสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ โดยสถานศึกษาที่มีผู้บริหารสถานศึกษามีประสบการณ์ในการทำงาน มีระดับการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา และขนาดสถานศึกษาที่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการดำเนินงานจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
2. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
3. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ระดับการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา และประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา
4. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ระดับการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา และประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา

ความสำคัญของการวิจัย

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองสามารถนำผลของการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการและพัฒนากิจการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
2. การวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการปรับปรุงและพัฒนากิจการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์/หน่วยในการศึกษา

หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์/หน่วยในการศึกษาในการศึกษานววิจัยในครั้งนี้ใช้ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง เป็นหน่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล

2. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ปีการศึกษา 2557 จำนวน 151 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ปีการศึกษา 2557 ได้มาโดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง จากตารางเจซีและมอร์แกน เทียบสัดส่วนของประชากรแล้วสุ่มอย่างง่าย จำนวนผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 110 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วยตัวแปร 2 ประเภท คือ

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ขนาดของสถานศึกษา ระดับการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา และประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพและปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

กรอบความคิดในการวิจัยหรือขอบข่ายเนื้อหาของประเด็นการวิจัย หรือตัวแปรที่จะศึกษา

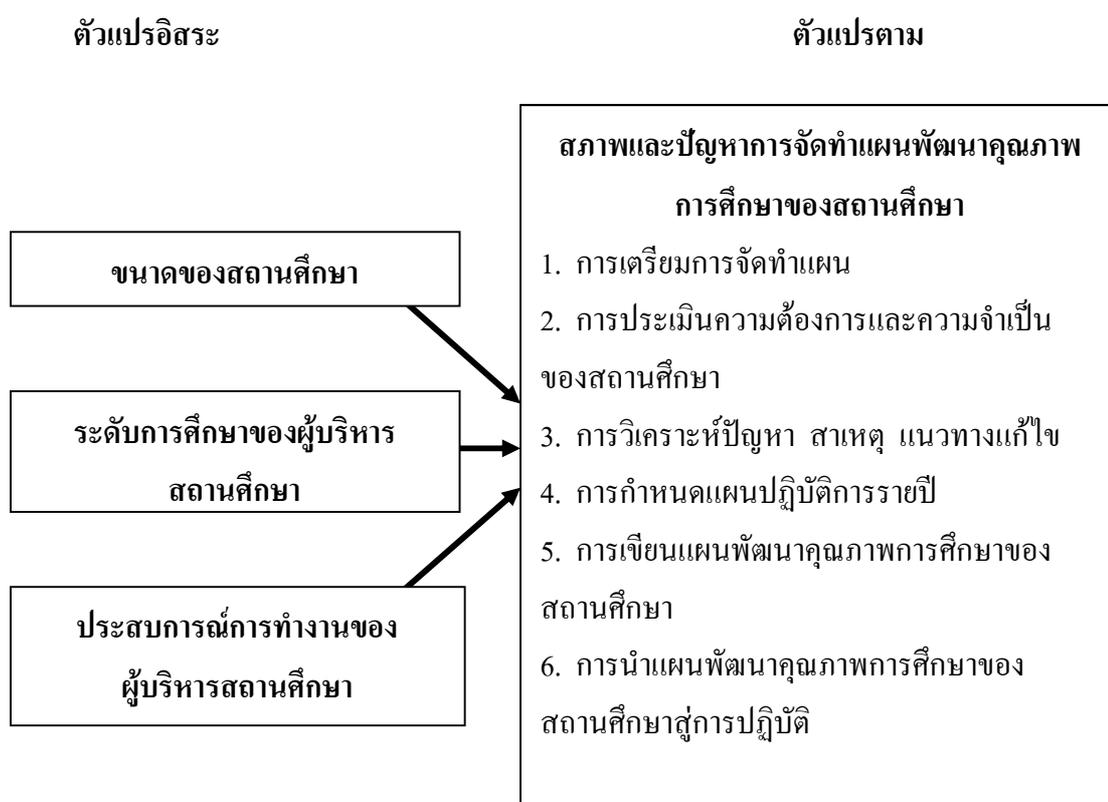
การกำหนดแนวคิดจากการวิจัยเรื่องการศึกษาการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อนำมากำหนดเป็นตัวแปรตามจากแนวคิดของ กรมวิชาการ (2544, หน้า 25 - 66) , คำริ บุญชู (2545, หน้า 52 - 57) , อัญชลี ธรรมะวิสิกุล (2552, เว็บไซต์) , สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554, หน้า 18 - 62) ซึ่งสรุปขอบข่ายการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ได้ 6 ด้าน คือ

1. การเตรียมการจัดทำแผน
2. การประเมินความต้องการและความจำเป็นของสถานศึกษา
3. การวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุ แนวทางแก้ไข
4. การกำหนดแผนปฏิบัติการรายปี
5. การเขียนแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
6. การนำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสู่การปฏิบัติ

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้สังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยเพื่อกำหนดเป็นตัวแปรอิสระ ผู้วิจัยได้ศึกษา จากเอกสารและงานวิจัยของ พิชญ์มิณี โฉมอัมฤทธิ์ (2553, หน้า 64) , ประหยัด อุดตรา (2552, หน้า 61) , สมศักดิ์ กรอบสูงเนิน (2552, หน้า 61) , ปัญญา วาชัยยุง (2549, หน้า 62) , สุรชัย โสภาพรม (2547, หน้า 44) , อุทิศ ศรีประสงค์ (2547, หน้า 51) สรุป ได้ 3 ประการ คือ

1. ขนาดสถานศึกษา
2. วุฒิการศึกษา
3. ประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา

จากการสังเคราะห์การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สามารถแสดงเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง เอกสารที่จัดทำอย่างเป็นระบบบนพื้นฐานของข้อมูลสถานศึกษาประกอบด้วยเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และแนวปฏิบัติที่ชัดเจน สมบูรณ์ ครอบคลุมการพัฒนาทุกกิจกรรมที่เป็นส่วนประกอบหลักของการจัดการศึกษา และเป็นที่ยอมรับร่วมกันจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง นำไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของแต่ละกิจกรรมที่กำหนดอย่างสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีทั้งหมด 6 ด้านดังนี้

2.1 ด้านการเตรียมการจัดทำแผน หมายถึง การริเริ่มดำเนินการโดยระดับนโยบาย คัดเลือก สรรหาแต่งตั้งบุคลากรที่มีประสบการณ์สูงเป็นคณะจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และเริ่มต้นกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

2.2 ด้านการประเมินความต้องการและความจำเป็นของสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการตรวจสอบสภาพปัญหาความต้องการและความจำเป็นของสถานศึกษา และลำดับของประเด็นการพัฒนา

2.3 ด้านการวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุ แนวทางแก้ไข หมายถึง การดำเนินการหาสาเหตุและปัญหา หรือความต้องการตามประเด็นสำคัญการพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้เข้าใจสภาพปัญหาความต้องการอย่างถ่องแท้โดยใช้กระบวนการอภิปราย ระดมพลังสมองและตัดสินใจที่สำคัญร่วมกันในการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

2.4 ด้านการกำหนดแผนปฏิบัติการรายปี หมายถึง การวางเค้าโครงแผนปฏิบัติการรายปี และสร้างให้เกิดความผูกพันในภาระหน้าที่ของบุคลากรของสถานศึกษาให้ทราบสภาพปัญหา เป้าหมายการพัฒนา ตลอดจนร่วมพิจารณาหาแนวทางแก้ไขสภาพปัญหาได้อย่างครอบคลุม รอบคอบยิ่งขึ้น และยอมรับที่จะนำไปปฏิบัติร่วมกัน

2.5 ด้านการเขียนแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การลงมือการเขียนแผนตามรูปแบบที่กำหนด

2.6 ด้านการนำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสู่การปฏิบัติ หมายถึง การยอมรับและพันธะผูกพันต่อแผนพัฒนาคุณภาพการอันจะก่อให้เกิดการนำไปปฏิบัติทั่วทั้งสถานศึกษา

3. สภาพการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ทั้ง 6 ด้าน คือ 1) การเตรียมการจัดทำแผน 2) การประเมินความต้องการและความจำเป็นของสถานศึกษา 3) การวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุ แนวทางแก้ไข 4) การกำหนดแผนปฏิบัติการรายปี 5) การเขียนแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 6) การนำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสู่การปฏิบัติ โดยวัดจากแบบสอบถามชนิดแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานที่เป็นอุปสรรคเกิดจากการปฏิบัติงานตามกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ทั้ง 6 ด้าน คือ 1) การเตรียมการจัดทำแผน 2) การประเมินความต้องการและความจำเป็นของสถานศึกษา 3) การวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุ แนวทางแก้ไข 4) การกำหนดแผนปฏิบัติการรายปี 5) การเขียนแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 6) การนำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสู่การปฏิบัติ โดยวัดจากแบบสอบถามชนิดแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5. การเปรียบเทียบสภาพการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การเปรียบเทียบความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ระดับการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา และประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา

6. การเปรียบเทียบปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การเปรียบเทียบความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ระดับการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา และประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา

7. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของรัฐ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ปีการศึกษา 2557

8. ขนาดสถานศึกษา หมายถึง การจำแนกประเภทของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การแบ่งขนาดสถานศึกษาตามเกณฑ์การจำแนกจำนวนคณะกรรมการสถานศึกษา เนื่องจาก พรบ.การศึกษาแห่งชาติ

ได้กำหนดว่าแผนงานทุกแผนของสถานศึกษาจะต้องผ่านความเห็นชอบในที่ประชุมจากคณะกรรมการสถานศึกษาในการอนุมัติแผนงานต่างๆ ซึ่งจากการศึกษาเอกสารสามารถแบ่งได้ 2 ขนาด คือ

8.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 300 คน

8.2 สถานศึกษาขนาดใหญ่ หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

9. ระดับการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง วุฒิการศึกษาสูงสุดของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

10. ประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง จำนวนปีที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาจนถึงปัจจุบัน

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองที่ปฏิบัติอยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีระดับการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาต่างกัน และมีประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาต่างกัน มีสภาพการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาแตกต่างกัน

2. ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองที่ปฏิบัติอยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีระดับการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาต่างกัน และมีประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาต่างกัน มีปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนเพื่อใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการสนับสนุนส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดให้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น